

INOMBOLO YOMFUNDI

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

FOUNDATION PHASE

KEREITI YA 3

PUDUNGWANA 2011

SESOTHO HOME LANGUAGE

FANE ..... BONG (Tshwaya ✓)

moshemane	ngwanana
-----------	----------

LEBITSO .....

LEBITSO .....

NOMORO YA-EMIS

--	--	--	--	--	--	--	--	--

SETEREKE.....

MATSHWAQ: 25

NAKO: 1 DIHORA

Pampiri ena e na le maqephe a 9.

DITAELO HO MOHLAHLOBUWA

1. Bala ditaelo hantle.
2. Araba dipotso kaofela.
3. Ngola ka ho hlaka le ka makgethe.

Bala pale ena e be o araba dipotso tse latelang ho tloha ho 1 - 6.

E ne e le letsatsi la sekolo mme Thabo a ikutlwa a tshohile. Selemong se fetileng mosuwetsana Sello o ne a ruta kereiti 2. Selemong sena o tla rutwa ke mosuwetsana Leoto ha kereiti 3. O utlwile hore ke motho ya bohale ka abuti.

Baithuti ba ne ba tletsa-tletse lebaleng ba bapala. Hang hang tshepe ya lla, a matha ho ya moo Mosuwetsana Leoto a ba emetseng teng a ntoo ba isa ka phaposing ya bona.

Eitse ha ba kena a bonya, a ba bontsha moo ba tla dula teng. O ile a ba botsa mabitso a bona ka bonngwe.

Thabo o ile a hlokomela hore mabota a phaposi ya bona ha a na ditshwantsho. A ne a bonahala a le fela. Mosuwetsana Leoto a opa diatla hore ba mamele. "Mosebetsi wa pele oo re tla o etsa ke ho kgabiso phaposi ya rona. Le lakatsa hore e shebahale ha jwang? Thabo a thaba. Taba ena e ile ya mo makatsa. Baithuti ba ile ba phahamisa matsoho ba bolela tsela eo ba lakatsang hore e shebahale ka teng.

Mosuwetsana Leoto a botsa. O nahana hore e be jwang Thabo? O ne a se a sa mo tshabe Mosuwetsana Leoto empa o ne a mo rata.

1. Kgetha sehloho se nepahetseng sa pale ena. Etsa sedikadikwe ho tlhaku e nang le karabo e nepahetseng.
  - (a) Letsatsi la pele la Thabo ha kereiti 2
  - (b) Ke rata sekolo.
  - (c) Thabo le metswalle ya hae.
  - (d) Mosuwetsana e motjha wa Thabo.

2. Bolela mesuwetsana e mmedi ya Thabo?

.....

3. Bala potso o ntoo araba polelo e ka tlase.

Baithuti ba ne ba bapala ho kae?

Ba ne ba bapala .....

.....

4. Bontsha tatellano ya dipolelo tsena.

Ho bontsha tatellano ya dipolelo ngola dinomoro ka mabokosong ka tsela e nepahetseng.

Bana ba kgabisa phaposi	
Thabo o bonyetsa mosuwetsana.	
Mosuwetsana Leoto a opa diatla.	
Thabo o ne a tshohile.	

5. Etsa sedikadikwe ho nomoro e nang le karabo e nepahetseng.

Mosebetsi wa bona wa pele .....

- (a) ho kopana le mosuwetsana.
- (b) ho ngola tlahlolo.
- (c) ho kgabisa phaposi.
- (d) ho bapala lebaleng.

6. Tshwaya (✓) karabo e nepahetseng ka hara lebokoso.
Pale e re ruta eng?

	Se ke wa nka qeto motho pele o kopana le yena.
	Ke tla dula ke mamela Mosuwetsana.
	Ke tla sebetsa ka thata sekolong.
	Ke tla ya sekolong.

7. Sheba setshwantsho o ntano araba dipotso ho tloha 7.1-7.2. Etsa sedikadikwe ho karabo e nepahetseng ho polelo ka nngwe.

- 7.1 Bana ba ..... hae ho tswa sekolong.

- (a) baleha
- (b) dula
- (c) tsamaya
- (d) palama

- 7.2 Tshepe ya sekolo e lla ka .....

- (a) Hora ya bosupa
- (b) Hora ya boraro
- (c) Hora ya borobong
- (d) Hora ya pele

8. Ngola hape dipolelo tse latelang o qale ka lentswe lena

8.1 “**Maobane**” (**Iekgathe-lefetile**)

Tsepe e a lla ha ho tswa sekolo.

Maobane .....

.....

8.2 “**Hosane**” (**Lekgathe letlang**)

Ba tshwere mekotla ya sekolo.

Hosane .....

.....

9. Etsa sedikadikwe ho lebitso le nepahetseng (leemedi)ho polelo ka nngwe.

Moshemane o tshwere lebokoso la dijo tsa (yena, lona, hae, bona).

10. Ngola bongata ba mantswe a seheletsweng mola ka tlase.

Bana ba tsamaya ka **leoto**.

Bana ba tsamaya ka..... .

11. Etsa sedikadikwe ho lentswe le napahetseng mahokedi polelong.

Mosuwetsana o tsamanya (pele, kamora, hodima, kapele)ho bana.

12. Tlatsa lentswe la nepahetseng(ketso).

Re re:

Mosuwetsana o tsamaya le rona ho tswa sekolo.

empa

Mesuwetsana .... le rona ho tswa ha sekolo.

13. Bala lethathama le latelang o ntano araba Potso 13 le 14.

Mosebetsi wa hae			
Letsatsi	Literesi	Numeresi	Tsa dipapadi
Mantaha	Ho bala le ho ngola	Ho bala	Bolo ya banana
Labobedi	Ho bala le ho ngola	Ho kopanywa ha manane	Bolo ya rabi
Laboraro	Pitsetso le mongolo	Ho kopanywa ha manane	Bolo ya rabi
Labone	Pitsetso le mongolo	Ho bala	Bolo ya rabi le bolo ya banana

Etsa sedikadikwe ho nomoro e nang le karabo e nepahetseng.

13.1 Ke letsatsi lefe leo bana ba balang ka lona?

- (a) Mantaha
- (b) Labobedi
- (c) Laboraro
- (d) Labone

13.2 Ke papadi efe e bapalwang ka Labobedi le ka Laboraro?

- (a) ha ho papadi
- (b) bolo ya banana
- (c) bolo ya rabi
- (d) bolo ya banana le bolo ya rabi

13.3 Ke ofe mosebetsi wa hae oo baithuti ba o newang mehla ena?

- (a) ho bala
- (b) mongolo
- (c) ho kopanywa ha manane
- (d) ho bala

14. Etsa sedikadikwe ho nomoro e nang le karabo e nepahetseng.

14.1 Ke afe matsatsi a mabedi ao baithuti ba etsang dipalo e leng mosebetsi wa hae?

- (a) Mantaha le Labobedi
- (b) Mantaha le labohlano
- (c) Mantaha le Labone
- (d) Mantaha le Laboraro

14.2 Ke matsatsi afe ao bashemane ba bapalang papadi e le nngwe hong le mosebetsi wa hae wa dipalo, empa o sa tshwaneng le wa litheresi?

- (a) Mantaha le Laboraro
- (b) Labobedi le Laboraro
- (c) Labobedi le Lebone
- (d) Mantaha le Labobedi

15. Ngola diratswana tse pedi (2) (6-8 dipolelwana) ka letsatsi sekolong.

Ngola matshwao a puo a nepahetseng.

Letsatsi la ka sekolong

KE PHETHO